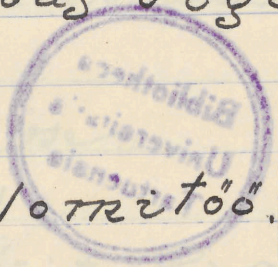

Prof. S. Kõiv
hindamis
27.09.40. V. Kõiv

V.
27 sept 1940.
WVb.

Arvestan diplamtöös.
27.09.40
Kõiv

Seepetravu
žestivas õiguses.

Diplomtöö.

Act
7882

stud. juur. Jakob Tamm.
matr. nr. 11.188.

Tartu.
1940.

hüj. 20 x 40. juur.

Siisukord.

I osa.

- §1. Hõhustus. Kõiste ja rekvisiidid.
 §2. Lepe. Kõiste ja -analüüs.
 §3. Lepe kindlustamine.

II osa.

- §4. Leppetahvi Kõiste. Eireous käsi eakast
 ja tagatrisrakast.
 §5. Leppetahvi kokustuse tekkimine.
 §6. Leppetahvi kokustuse lõppimine.
 §7. Leppetahvi kokustusest jäägne oad
 õigusi ja kokuseel.

Kasutatud kirjandus:

1. B. Windscheid. Lehrbuch des Pandektenrechts,
Frankfurt am Main, 1906. a.
2. H. Erdmann. Objektivtjeljstvenoe pravo gorenii pri-
baltiskih. Povod M. Gredingera, Riga, 1908. a.
3. I. Sjutjajmov. Graždanskoe pravo, Tartu, 1927. a.
4. G. Šišenevič. Učebnik russkago graždanskago
prava, Moskva, 1915.
5. B. Šinaiskij. Russkoe graždanskoe pravo, Kievo, 1913. a.
6. D. Grimm. Lektsij po dogme risonkago prava,
Riga, 1924. a.
7. V. Bukovskij. Svad graždanskih zakonovii gu-
bernii pribaltiskih, Riga, 1914. a.
8. Balti Praoigns III köide (1888).
9. 1939. a. Tsivilseaduse eelrõu (1888).

I Osa

§1. Kohustus. Koiste ja rekvisiidid.

Kaasaegses majanduslikus käibingus tekib isikute vahel väga mitmesuguseid kohustusuhetusi. Iga kohustuse sihtiks on kindlustada osalistele neid õigusi ja kohustusi, mis temast järgnevad. Et seda tagada, on sageli vaja võtta ette kohustuste kindlustamine. Kuna kindlustamine võib vaid siis efekti, kui kohustus on kehtiv, seepärast vaatleme ka kohustust ennast.

Kehtiv õigus mõtleb kohustuse all

4.
õigust, mille all kohustub debitor
sooritama kreditorile saamused, mil-
lel materiaalne väärtus! Samadel
printsiipidel defensorile kohustest sui-
tiivõltsaduse ulrõu², kui ka muude
maade seadusandlused.

Lehtiv õigus mõistab kohustusob-
jekti all kohustase tegevust, tegevust, nagu
roomagi õigus³. Kohustusobjektis ei
saa olla tegevus üldse, vaid see peab
olema püritletud. Olevine pole aga
sellejures, mille kasuks need teod soo-
ritatakse. Seid võidakse sooritada
nii usaldaja kui ka kolmandate
kasuks. On mõeldav ka koguni usal-
daja muutmise, ilmselt selle toimel

1. BES § 2907.

2. 1939. a. Iivõltsaduse ulrõu [TSE] § 1284.

3. H. Edmansi, Objektivjotvornoe pravo, fe-
reval Gre Singera, Riga, 1908. a., lk. 4.

muutuks kohustus". Sageli näha see
 usaldaja muutmisvõimalus ette juba
 kohustuse koostamisel. Teiselt poolt
 seotakse poleeriga kindel materjale
 väärtus nagu see esineb igasuguste
 väärtusmaterjalidega. Selliste kohustuste
 juures ei kohelda kohustusobjektina
 deebitori käitumist, vaid materjalsel
 hooist.

Kohustusobjektiks ei saa olla reaktiiv
 õiguse sisu järgi mitte igasugune
 kohustuse tegevus, vaid see peab ole-
 ma selline, mis võib materjalsel
 väärtust. Materjalsel väärtusel ei
 lohi mõelda muudugi - ainult sellist
 tegevust, millel on õige turuhind, vaid
 need võivad olla koguni ka turuhinnat.
On rõhutat vaid see, et kohustusobjekt
 & usaldaja võib muutuda cessio toimel
 ilma kohustuse rünnakuta.

objektvalt või kaardvalt puudutaks uuel-
daja materjaalseid huve.⁵

Et võida rektiivust, selleks peab ko-
hustus olema võimalik, tasuta ja pürit-
letud. Juba roomlased ei sõid, et im-
possibilis nulla est obligatio. Kohus-
tus peab olema võimalin nii objek-
tiivselt kui ka subjektiivselt. Objek-
tiivselt võimalin kohustus pole rektiv.
Seda ei saada ka kindlustada⁷. Sub-
jektiivselt võimalin kohustus - aga pole
eiga võrd efektin. Siin võib tekkida
õigus kageda katjused.

Edasi võib kohustus olla võimalin
nii algusest peale, kuid see võimalin
võib saada ka hiljem. Seidugi

5. H. K. Erdmann, op. cit., lk. 7.

6. H. K. Erdmann, op. cit., lk. 13.

7. Objektivselt võimalin kohustus on selline,
mis on võimalin võitide suhtes, näit. kumbrovide.

7.
niikaua, kui kohustus on võimalik, võib
ta ka efektiivne, mis omase sedaläki kohus-
tusle.

Kohustus peab olema lubatud. Kohustuse
sisu ei tohi ristuda seadusega, moraali-
liga, avaliku korraga jne. Kõik selli-
sed kohustused, mis pole kokku võetud
aktiivse ärgus korra ja moraaliga, on keht-
etud. Kuna kohustuse kindlustamine
on aktiivne kohustus, mis sõltub
pea kohustusest, siis muidegi on keht-
etu ka kindlustus kohustus, mis sõltu-
mistud kehtetu kohustuse kohta.

Lõpuks peab kohustus olema ka pü-
ritatud. Kohustus, mis soostuks jäetud
püritamata, polegi kohustus. Ta ei
too kaasa endaga mingi suguseid õi-
guslikke järeldusi. Kuid kohustest
pole vaja igakord püritada läpselt.
Täiesti on võimalik kohustus objektis

äraväärarist teha sõltvaks nii kohustatu kui ka usaldaja õiglast ning objektiivset äranägemisest. Samuti on võimalin kohustusobjekti püritada alternatiivselt. Sellised kohustused on täiesti rektiivad ning neid võidakse kindlustada üld-alustel.

§ 2. Lep. Koostis ja analüüs.

Kohustus suhted poolte vahel võivad tekkida väga mitmesuguste olude allikatel. Roomlased liidsid, et omnis obligatio vel ex contractu vel ex delicto nascitur? Kuidugi ei või öelda, et kohustused tekiksid vaid lepetest ja deliktidest, vaid peab selle erinev vel põhju muidki allikaid kohustusele.

S. H. ka D. Grimm, *Lehtsiu ja dogme römiskago prava*, Riga, 1924, lk 263.

Tegevusel

Sage ja etnoid kohustusliku loojad
tegelikus elus on jurüidiline toiming,
mille hulgas ei seisundi moodustat lpe.
Leppeid võib erineda nii avalikõiguse
kuika eraõiguse valdkonnas. Käs ole-
vas töös käsitame vaid eraõiguslikke
leppeid.

Lepete -all, mis loovad kohustuslikud,
mõelme leppeosaliste tahtet koordine-
erimist ehk kokkuvõlastamist kohustu-
sega luma õiguslikud leppeosaliste vahel?

Leppe üldal eelkõige õigus- ja teovõit-
suid isikuid. Eesri peab leppeosalis-
tele olema taht vastavaks toiminguks.
Taht peab olema vaba ega tohi olla
tingitud eksitusest, teadmatusest, pet-
tusest, sunnust jne. Leppe taht vaid sellist
momentid, kui leppeosalised seda avalda-
g. Vrd. ka Grimm, op. cit., lk. 264.

rad. Piikana, kuni tahet pole avaldatud, ei saa olla juttu leppest. Tahetandis võib toimuda väga mitmel viisil. Ta võib avalduda kas riigolikul, suuliselt või koguni konkudenttoimustega.

Kuna lepe on leppepoolte tahete kokkuvõlastamine, siis ei saa leppersoul lugeda ehe leppepool tahet. Lepe tekib ikka vaid sellast momendist, kui mõlemad leppepooled avaldavad tahet selle sõlmimiseks. See pärast on võimalik leppest loobuda seni, kuni teine leppepool pole avaldanud oma tahet leppe sõlmimiseks. On aga see toimunud, siis pole enam võimalik leppest loobuda. See osutub võimalikuks vaid mõlemal pool tahet ning vastkandele juhtudel, kui teine leppepool pole oma kohustusi täitnud.

Lepped võivad olla üle-, kate- ja
 palju külgsed / unilateraalsed, bilateraalsed
 ja multilateraalsed / . Leppe perfect
 tüüps on muidugi vaja kõikide
 leppeosalist rühmade ja ta det.

Vastavalt sellele, kas leppe pooltel
 on õigustusi ja kohustusi vastastikku,
 või on ühel poolel õigusts, teisel
 vaid kohusts, liigirevad lepped:
 üle- ja katepoolsetes. Ühepoolse lep-
 pe juures on ühel õigusts, kuna
 teisel on kohusts.¹⁰ Kätepoolsete le-
 pete juures on õigustused ja kohustused
 vastastikku. Tavaliselt kindlusta-
 takse katepoolsetel lepped, kuna üle-
¹⁰ Ühepoolsete lepete sarja kuulub, näiteks,
 rikkalepe, kus üks evit leppest ainult õi-
 gustusi, teine aga kohustusi.
¹¹ Päit. oot müük, kus üks kohustub üle
 andma eseme, teine aga tasuma hinnu.

poolset jures seda harva erineb.

Edasi võib leppida liigitada: inter-
voo, morali causa, konkreeted ja
-abstraktsed, nimelised ja nimetud, for-
maalsed ja mitteformaalsed jne.

Formaalset lepet jures tuleks nimetada
tõsiaga, et nende perfektsuuses pole küllalt
leppepoolte tahete koordineerimisest. Sääle
on leppe essentiaalses osides vorm.
Sünetara vormi püüdnud ei too kaasa
kokkulepe õiguslikke effekte, mis on oma-
sed sedalike lepetele.

Lepetot tuleb eraldada pactum de cont-
rahendo, ettepanek leppe sõlmimiseks
ja punktuatsiooni. Neid kõplikurs
leppers peetada ei saa.¹²

12. H. to Grimm, op. cit., cc. 264, 265.

§ 3. Lepete kindlustamine.

Leppe sõlmimisega tahavad leppe-
 pooled saavutada sihti, millel on ma-
 terjalne väärtus. Kuid sageli tekib ole-
 kordi, kus leppepooled ei täida omi
 kohustusi. Seega jäävad need sihid saa-
 vutamata, mida leppega taheti kätte
 saada. Et tagada lepete täitmist, selleks
 võetakse ette sageli kindlustamisi.

Rooma õigus tundis personaalset ja
 reaalsid lepete tagamismeid. Esimeste
 hulka kuulusid jura iurandum ja con-
 titum / Erfüllungsverprechen /. Reaalse-
 test tagamismeidest tunti panti, käri-
 raha, leppetrahvi ja käendust.¹³

Keltivas õiguses personaalsed kindlus-
 tusviisid mingisugust tähtsust ei evi.
Leppeid ei saada tagada ei vandeaga,
 13. Vrd. k. Grimm, op. cit., lk. 272, 273.

ega ka töotusega.¹⁴ Vändega leppe kinnitamine ei eeri rektiiva õiguse seisukohest mingi sugust efekti, samuti pole tähtsust ka töotusel lubada kohustust ühendada.

Reaalsetest kindlustusvõidest suureks saadus panti, käendust, käsiraha ja leppete hoi.¹⁵ Peale mainitud juhtude võidakse kohustusi kindlustada nende sissekandmisega kinnistusraamatusse, millega kohustus muutub arüignu liikumise vahetaks.

Pant võib esineda kas käripandina või hüpotekina. Hüpotekke kasutatakse kinnituste ja laevade panditamisel. Vallasvara panditamine toimub käripandina.

Käsirahaga võidakse tagada nii leppe sõlmimist kui ka täitmist. Leppe õigeaegset

14. H. ko. BES 3356.

15. BES 3355.

ring korraldaku läitnist tagatakse
 appetahviiga, mida käsitame alljärgne-
 valt.

II osa.

§4. Leppetraku Nois. Eirevus käri-
 rahast ja taganemisrahast.

Leppetravi all mõeldakse kokkulepet,
 mille alusel üks kohustus tasuma tei-
 selä teatud summa, kui ta ei täida endale
 võetud kohustust.¹⁶

Eelkõige on leppetravi poolt vaheline
 kokkulepe. Ta peab vastama kõikidele
 nendele nõuetele, mis omased iga legi ap-
 pele. Leppetravi pole ise seisev lepe, vaid
 16. Vrd. B. Windscheid, Lehrbuch des Pandektenrechts,
 Frankfurt am Main, 1906, lk. 181.

Grimm, op. cit., lk. 254, BES § 3369, TSE § 1922.

on akteessoorne kohustus. Tä sõltub pää-
kohustusest, mille tagamiseks ta sõlmi-
taksegi. See pärast sõltub ta rektivus
ikka kõigepeält pääkohustusest. Kui
pääkohustus pole algusest rektiv, siis ei
või rektivjõudu omada leppetrahi kui
lisa lase.

Leppetrahi sisendatakse kohustuse alla
sõliga, et sunnida kohuslast täitma ko-
hustust. Tä tagab nü õigeaegset kui ka
korralikku kohustuse täitmist.¹⁷ Kuid
mitte üksnes täitmist ei tagata leppe-
trahviga, vaid sageli ka võimalikke
kahjusid, mis võivad tekkida kohus-
tuse korra tust täitmisest.¹⁸

Leppetrahvi ei tule ära segada n. n. taga-
nemisrahaaga / otstupnoe, Reugeld/. Ka see

17. Vrd. Windscheid, op. cit., lk. 166

18. Päit. täidab küll debitor kohustuse õige-
aegset, kuid hooltusest oli tingitud kahju.

võetakse liiga lappena pääkohtusse.

Pü rektiv õigus kui ka JSE tõmbavad nende kate institutsiooni vahel kindla joone.¹⁹

Tagamisraha / Ohtu pae, Reugeld /
 all tuleb mäelda kõrvalmäärangut, mis
 sisendatakse pääkohtusse ringi mille
 alusel on võimalik eelkõige kohtus-
 tustest koobuda, kaotades tagamisarata.
 Kui tagamisaraha on kohtuse sõl-
 mivõimul sisse makstud, siis kaota-
 takse see, pole teda sisse makstud, siis
 kohtustatakse seda tasuta.

Leppetehtvi ja tagamisaraha vahel
 on mõneõra sarnasusi, kuid neudes
 erineb ka olelin erinevusi. Mõlemad
 nad sisendatakse pääkohtusse aktus-
 soorse kohtusena. Mõlemal sihtiks on
 kindlustada kohtuse täitmist, mõlema-
 tel juhtudel kohtustub maksmata see, kes ei
 19. BES § 3369, JSE § 1442.

hoida rohustust. Püü erineb nende vaete-
 rida sarnasusest. Kuid nende juures erineb
 ka erinevaid elemente. Šeršenevitš leiab,
 et appetiitvõime sihtiks on ühtel poolt
 hoida ära leppesest loobumist, teiselt
 poolt aga kindlustada rahjude hääs-
 tamist, mis võib tekkida leppetäitmisest
 täitmatasajastamisest.²⁰ Nü on leppetäitmis-
 sihtiks ikka kindlustada leppe täitmist,
 taganemise eest aga loob elu ära leppesest
 loobumisest. Leppetäitmisel korral võit-
 lakse pöörduda tagasi enda kaudu veel
 rahjuseid, kui need on tekkinud, taga-
 nemise eest aga sellest õigust pole.
 Taganemise eest võidakse leppesest
 loobuda, ilma et oleks vaja mingit
 suurel rohustusel lisaks kanda. Seega, kui
 kaotab taganemise eest, võib alati leppesest
 20. G. Šeršenevitš, Učebnik rušskavogražden-
 nago prava, Moskva 1915, lk. 51, 52.

looluda. Tema vastutus püsib vaid
Taganemiskraha summaga.

Taganemiskraha on hõviloornu line
kohustus. Ta pole kuidagi seondatud koh-
judega, mis väivad tekkida laepe mitte-
täitmisest.

Sootuks tustugune on olukord leppe-
hõviga. Tema sihtiks on sundida isikut
täitma endale võetud kohustust, et sel-
lega vältida kahju, mis mitte täitmine
võib vastaspoolele tekitada.²¹ Nii võib
leppetrahvil olla kaks sihti. Kui ta on
seondatud selle sihiga, et ergutada debi-
titori lepet täitma, siis on ta hõviloor-
nu line. Sel juhul on tal kumulatiivne
toime. On ta aga kahjude kättes ette
räähtud, siis on ta alternatiivse toimega.²²

21. Vrd. G. B. Sinaiskij, Russkoe graždanskoe
pravo, Kiev, 1913, lk 44; Šeršenevič; op. cit., lk. 52.

22. Grimm, op. cit., lk. 254.

Leppetrahvi puhul võib hageda lisarõuval
kalkjütaew, mis taganemisrõuata jures on täies-
ti väimatu.

See kärisõta sihtis on lepet kindlus-
tada nagu leppetrahvi jures. Kuid kä-
risõta võib kindlustada nii seda, et lepe
sõlmistele, kuid te võib kindlustada
ka leppe täitmist.²³ See juhul ta sarnas
leatud määsäl leppetrahvile. Leppetrahvi ja
kärisõta ole lisemaid erinevusi on see,
et leppetrahv saab vaid ült poolt, kä-
risõta aga mõlemail pooli. Leppe-
trahvi puhul kaotab või taab sukawa
see, kes ei taida endale väetud kohustust.
Teda kasutatatakse hangete ja täisvõtte lepete.
Kui kohustust ei taida, näitem, hankeandja,
nii pole tal kohustust tasuda mingisugust
leppetrahvi. Hankevõtja saab selst hageda
kohustuse täitmist, või kalkjütid väljapoole

23. H. Erdmann, op. cit., lk. 173.

leppetr. hvi kohustust ja ka sel juhul,
kui üldse leppetr. hvi ei esineks.

Käsi- raka, nagu ülal mainitud, seob mõ-
lemaid pooli. Ja seob nii seda, kes käsi-
raka andis, kui ka seda, kes tas sai. Kui
kohustus jätkub täitmata käsi- raka andja,
kaotab ta käsi- raka. Ei täida kohustust kä-
si- raka saaja, kohustub ta tagasi- m. eska
kalekordre käsi- raka. Sün on tal mõne võrre
sarnasust tagasi- m. eska, kane ta annes
võimaluse leppest loobuda. Kui käsi- raka
jures jääb lepe täitmata, siis kaotab
käsi- raka - alati see, kelle suül jäi kohustus
täitmata. Ja on seega kahepoolne kohustus.
Leppetr. hvi vastandina sellele on ühepoolne
kohustus. Ja seob vaid ühte leppepoolt.
Tõsi. Ka teisel poolel tekib kohustus,
need aga asuvad väljas pool leppetr. hvi
kohustust. ²⁴ See pärast tuleb leppetr. hvi
24. Näitena tekib karkeandjil kohustus käästada

valikorda pidada üle poolseks koostuseks.

Ragu ülal mainitud võidakse ka käsi-
raha puhul jätta koostus täitmata, kasta-
des käsiraha. Leppetrahvi puhul pole õi-
gust sellal, kes koostus leppetrahvi ta-
nema valide, trahvimaksimise ja lepingu
täitmise vahel,¹⁵ mis tagamiskohaga ja ka
käsiraha juures üldiselt mõeldav.

Leppetrahvil on oarhosuri tagamiskohaga ja käsirahaga, kuid nende vahel erineb ka oluliselt erinevusi. See tõttu tuleb need institutsioonid üks teisest eraldada.

§5. Leppetrahvi koostuse tekkimine.

Leppetrahvi koostus ragu igagi juuri-
kahjust, mis tekkinud tema süül, ta suuda
kandele täitmise korral täistaru. Need koostu-
sed aga ei jäägu leppetrahvi aalokorrast,
vaid asuvad väljaspool.

15. BPS § 3373, TSE § 1445.

Leppu tehakse vaid vastotikkuse kokku-
leppel alusel. Lepe peab vastama kõikide
osades nendele tingimustele, mis on
omased leppe reaktiivsuseks. Kuid el-
koige peab eksisteerima pöördkõrgete,
nude tagatuse.

Leppetehke korustest võidakse sisenda-
da igasse lubatud toiminguusse.²⁸ Kui see
on sisendatud reaktiivse toiminguusse,
süs ei saa tal olla mingisugust efekti.

On ju leppetehke -aktiivse korustes,
mis võetakse täiel määral pöördkõrgete-
selt. Niipea, kui pöördkõrgete muutub koh-
taks, kaotab reaktiivne leppetehke.

Kui leppetehke ise ei saa tehkeid
ei deliktist, seaduse alusel ega ka koh-
tootsusega, ei ole nõuetav see pärast val,
ISE § 1942. Leppetehke on vastotikkusel kokku-
leppel kindlaksmääratud kaljustis

28. BES § 337o.

et pääkohustus ise ei lohiks tekkida nende - asioleude toimel. Leppetihviga võidakse kindlustada iga suguseid kohustusi, Leppetihviga nad üles võia nullistest - alustest. On rõuetav vaid, et kohustus vastaks seaduse rüuetele ning oleks kõigiti kehtiv.²⁹ Kui kohustus on lubo katu, ei saada seda kindlustada leppetihviga. Sestõtte ei saada kindlustada kohustusi, mis on seadusega otse keelatud,³⁰ käie avaliku moraalile vastu või häirib ühis-kondlikku julgeolekut. Üldise peab kohustus, mida kindlustatakse leppetihviga, olema haigetav. Et saa kindlustada leppetihviga ka selliseid kohustusi, mis pole küll ei otse seaduse, avaliku korra ega moraalile vastused, kuid pole haigetavad.

29. Грд. к. в. Буковскій, Судъ гражданскіхъ узаконеній губерніи привольскіхъ, Рига, 1914 г., Ст. 1349.

30. Päitens kohustus võõra maja põletada.

Püü siia kihluse puhul olla leppetrahvi, kuna see pole tagetatav kohustus. Si kihluse korral sõlmitud leppetrahvikohustus ei too kaasa endaga mingisugust efekti. Lühid kihlusest võib rääkida järgneva lühikohustuse ja õigustuse. Need aga pole seadustud leppetrahviga ning erinevad ka siis, kui leppetrahvi äldse poleks.

Kuna leppetrahv on antsessoorne kohustus, siis on küsitav selle sisendamine kohustusele, mille rektioos oleks tulevasest teadmatusast asiolust. Sel juhul oleks ka leppetrahvi rektioos teadmatus ning sõltuv samast asiolust.

Sün kohal tuleks anda juataval seisk kohale, Innuustades, et ka selliseid leppeid on võimalik kindlustada leppetrahviga, mille rektioos oleks tulevasest tingimusest. Esitaks oleks see elu pärane ning
 Si. H. ko. Bukovskij, op. cit., lk. 1349.

hõlbustaks majanduslikku käibingut.
Teiseks peaks see suguni ka vestluses seadusega. Ja niida seadus ei keela, seda võidakse eraoiguse valdkonnas soovitada.

Leppetähvi on sama sugune tagamiskohend nagu pant, käenduse jne. Saniigi käendusega võidakse alati kindlustada kohustusi, mis võetavad tulevast tingimustest. Nii peaks see olema lubatud ka leppetähvi juures.

Tõsi. Seadus ei luba kindlustada vaid rehtehid ning hagematud kohustusi. Kuid kohustusi, mille rehtioos või rehtioos on võetavad teatud mõnest tulevast asjolest, pole kaugeltki rehtetu.

Seetõttu ei saa ka öelda, et seadus keelab seda kindlustada leppetähviga. Nii võib ka sarnast kohustust, mis võetakse tulevast teadmatust asjolest, kindlustada leppetähviga. Seda leppetähvi on aktse-

soorne kohustus, siis sõltub ta täiel
määral peakoolest. Kui peakoos-
tus ei eeri rektiividele, siis enne eisa-
seda erida ka leppetr. hvi; kaastab
peakoostus rektiividele, siis kustub
ka trakvi kohustus. Kui ei võiks kui-
dagi järeleda, et tingimusest sõltu-
vat kohustest järele ei saa erineda
leppetr. hvi.

Leppetr. hvi määratakse tavaliselt
rahas. Kui pole keelatud määrata ka
da ka muides esemetes.³² Ja võib
siis isegi teenetes, raudteõigustes jne.
Seadus keelab vaid leppetr. hvi ob-
jektina võtta kehtes karistusi ja
selliseid taotlusi, mis kitsendab keegi
isiklikku vabadust või riivab ta au.
(BES § 337o). Kuidugi ei saa olla pääle
mainitud veel leppetr. hvi objektiks
32. BES § 337o.

sellised esemed ja käitumised, mis ei saa kehtiva õiguse sisu järgi olla üldise kohustuse objektidena, sest ka leppetrakt on tavaline kohustus.

Leppetrakti suurus oleme poolte suvastega ol sõltuv katjust, mis võib saabuda leppe riiteta³³ käitumisest. Ta võib ältada arvatuva katju, kuid võib olla ka palju väiksem. Selle äramääramine oleme poolte suvast. Sgaal juhul aga peab leppetrakti objekt olema piiritletud. Piiritluse nõue ilmneb eelkõige seadusest endast, kus nõutakse suurese piiritlemist.³⁴ Kuid ta on nõutav ka seetõttu, et leppetrakt on tavaline kohustus, mille kehtivuseks on vaja piiritlemist. Kehtiva õiguse sisu järgi ei või

33. B E S § 337i.

34. B E S § 337i, "Opredelenie kollektivna reustoi ki zavist..."

leppesobjekti püütmise sõltuda
 leppepoolte vabast ära räägemisest.³⁰
 Selline lepe on kehtetu.

Leppetrahvi võidakse sisendada
 leppesse juba algusest peale. Kuuld
 on võimalik ka hiljem kokkustust
 kindlustada leppetrahviga. Igasse
 leppesse võidakse sisendada lep-
 petrahvi kokkustust. Seda võidakse
 sõlmida nii suuliselt, kirjalikult,
 notariaalselt jne. Tä võib avaldada
 eriklausulina pealepingus, kuuld on
 võimalik seda teha ka lisa leppega.
 Trahvilepe on vormivaba kokkustus.

On küllalt, kui pooled on kokku lep-
 pitud ning oma tahte selle üle väljenda-
 nud. Vormivõimused vahi tähta pole.

Trahvilepet saavad alhoige sõlmida
 ikka vaid need isikud, kellele on kokkus-

da, keda seob peakoostus, vaid on
 täiesti mõeldav ja võimalik ka see,
 et kolmas isik koostus hokvi-
 pega. Kolmandana võivad eri rida
 nii füüsilised kui ka jurüidilised isik-
 kused. Kolmanda koostumise hokvi-
 leppega ei vaji algkoostuse deebi-
 toride nõusolekut. Hilmut usaldaja
 nõusolek on vajalik.

Leppe hokvi koostuse loomisel ta-
 valiselt mainitakse, milleks see ette
 näha on. Seda võidakse ette näha nii
 terve koostuse ebatäpse täitmise
 kui ka mõne üksiku juhu juures.
 On võimalik leppe hokviga tagada
 koostuse õigeaegset täitmist.³⁶ Sel
 juhul võidakse nõuda kogu appe hokvi
 tasumist nii pea, kui tähtajaks pole
 ühesannet täidetud, olenemata sellest,
 36. BSS § 3322.

kas sellest saadus kellelegi kahju või
 miit (1385 § 332a). Kui Appetokorv nä-
 hakkse ette mõne spetsiaaljuhuga,
 siis muid juhtu ega kahju siin a-
 alla üha ei saa. Pole aga eriti
 määratud, milleks trahwilepe on
 sõlmitud, süg tuleb eeldada, et see
 on sõlmitud võimalikkude kahjude
 häästamiseks, mis võivad tekkida
 peakohtu tüe mitte täitmisest.

Appetokorv määratakse tavaliselt selle ko-
 ours, kelle suhtes tuleb täita peakohtu-
 tuski. Siinid pole keelatud seda määrata
 ka kolmandate kasuks. Trahwileppe
 sõlmimisest võib kolmas osa võtta, kuid
 ta võib ka puududa. Selles küsimuses
 tulevad rakendamiselt samad sätted nagu
 Appetegi puhul kolmandate kasuks. Muudugi-
 sel juhul, kui trahwileppe kohtuotsusades-
 saadiks on kolmas isik, peab trahwi-

mata võtma osa leppe sõlmimisest.

Hooldatusega sektora õiguse järgi leppetehovi tekkida ei saa. Kui jää-
takse kohustus täitmata õigeaegselt,
täidetakse niita nii nagu see tingi-
mustes on ette nähtud, siis tekib küll
sellest mitmesuguseid kohustusi, mis
kohustused võidakse välja mõista.
Sellised kohutused tekkivad kohus-
tusi ei tule prolada leppetehoviks. Leppe-
teho ei saa tekkida vaid leppealuse.

Leppetehovi võidakse sisendada nii al-
listesse kohustusesse, mille siht on teat-
tud asialuse saabumine, kui ka sellis-
tesse, mis tahavad säilitada endist
seisundit.³⁷ Lubab ja seadus määrata lepe-

37. Nõut. sõlmitakse peakohtu loone elita-
mises. Siin on leppepoolt siht, et välis-
ilmas tekiks muudatus. Kuid on mõeldav
ka säärane kohustus, mille siht on endise

petra hvi nii sellena, et koostus täide-
 lakse, kui ka sellena, et see täidetakse
 vastavalt tingimustele. Koostuse ohtu
 aga võib olla nii muudatusi tekitamine
 välisilmas kui ka status quo säilita-
 mine. Lõike seda võidakse appeti-
 viga tagada.

§6. Leppepetra hvi koostuse lõppemine.

Luna petra hvi lepe on aktiivsema ko-
 koostus, mis saab olema vaid pea-
 koostuse eksistentses, siis sellust järg-
 nevalt lõpeb petra hvi koostus sel kõige,
 kui lõpeb pea koostus ise.³⁸ Kuid pääle al-
 olekoma säilitamine, näiteks kokkulepe, mille alusel
 ühe naaber koostus määratakse kaevamajale. Üm-
 dugi peab sarnane koostus panna õigus-
 tusadressaale mingisugust materjalset hvi.

38. Vt. ka Sinaiskij, op. cit., lk. 47.

le erinev optisiaaljuste, mis lõpetavad
 lõppehõvi kohustusel, ilma et see sõl-
 taks praekohustuse kehtivusest.

See praekohustus mõnekuust asiole-
 de toimel ei viinud kehtivust, siis muu-
 dugi oli hõvilepe ka kehtimise algu-
 sest peale. Praevilepe kehtivusel on esi-
 meks tingimuseks praekohustuse keh-
 tivus. Näe, kui see ei kehti, ei saa
 kehtida ka hõvilepe.

Samal ajal, kui hõvilepe pole keh-
 tivus, siis ei saa ta ka lõppeda. Lõp-
 peda saavad ikka sellised kohustused,
 mis kehtivad.

Praekohustus lõpeb kõigepealt täit-
 misega. Täitmise all mõeldakse nende
 sammude sooritamist, mida sisaldas ko-
 ustus. Kohustuse täitmine vastab kohustuse
 tingimusele või sisse, polegi täitmine.

Täita võidakse kohustust ikka vaid õi-

gastusaadressaadiel või tema esindajal.
 Luid kohustus tuleb lugeda täidetuna
 ka siis, kuigi ta pole saoritatud ei medi-
 torile endale ega ta esindajal, kui ko-
 hustuse objekt on sündunud kreditori
 majandusse.³⁹

Kohustus tuleb täita õigel ajal ja
 õiges kohas. Kui reid pole kohustuses
 ote ära määratud, süstule seole lugeda
 välja kohustuse sisust.⁴⁰ Kui kohustuse
 sisust ei nähta erilist tähtaega ega kohta,
 siis võidakse täita kohustust igal ajal
 ja kohas. Riipca, kui peakohustus on
 vastvalt täidetud, kustub ka trahilappe
 kohustus ipso iure.

Edasi loeb rektir seadus kohustuse lõp-
 permas kompensatsiooniga,⁴¹ kus võlanõue-
 ded arvatakse tasa vastastikku. Tasaar-
 vestus võib toimuda nii leppel kui ka koostis-
 39. Näit. kohustub keegi teisele üle andma kari-

signustressaadisid tahtes seaduses määrata lühid jn lühid. ⁴²

Kuid mitte igat kohustust ei saa kom-
penseerida. Selline, et eritada kohustust
tasaarvestamiseks, on vana, et ta oleks
sisult sarnane algvõrdele ning po-
leks raskesti teostatav kui algkohustus.
Ei saa ju kompenseerida võla võrdele,
mis on iseeneslik siisuga. Näit. ko-
hustus ühele valmistama maali,
teisele aga üle andma hõbe. Sellisel
võrdele ei saa kompenseerida. Ras-
kestalt on teostatav nõue, mille tähtaeg
looma. Ja ei anna seda üle peremehele, vaid
loole kogu jn lühid. Sellega on kohustus täiendatud.
40. Ei saa seadl seadl antud vastu laid
tagasi võrdele, kuigi poleud ette nä-
tud leppes tähtaeg.

41. 1883 § 3545.

42. H. K. Erdmann, op. cit., lk. 453.

kas pole veel saadud, või mille
 rektious sõltub saadud tingimus-
 test. Selliseid nõudeid ei saa ka kompensa-
 seerida.

Siis kompensatsiooniga kustub tervelt
 algkohust, siis muudugi lõpeb ka
 leppetrakti kohustus. Kuid võib osu-
 tuda, et kompensatsiooniga kaetakse
 vaid osa kohustest, kuna osa jääb
 katmata. Sel juhul muudugi ei lõpe
 traktilepp, vaid püütakse edasi riiutada,
 kuni kohustus pole lõplikult täidetud.¹³
 See osaliselt ei kusta traktileppe. Lep-
 petrakti tagab kohustest samuti raju
 pantari. Traktikohustus püütakse tervelt
 kuni kohustuse lõpliku likvideerimise-
 seni.

Kohustusaste saab eksisteerida ikka
 vaid kahe kontrahendi vahel; ühel pool

peab erineva õigustusadressaat, teisel pool aga koostisadressaat. See tähendab, kui need kokku langevad, kustub koostis,⁴⁴

Ragu tähtsuse ja kompensatsioon, nii võib ka confusio toimuda nii tervelt kui ka osaliselt. Aga ise kokku langemise korral kustub koostis vaid sõnavõrd, millest ulatub toimus confusio. Ülejäänud osas aga jääb ta püsima.⁴⁵ Muudugi ei kusta sel juhul ka leppetehtvi koostis, kui confusio toimul kustub pea koostis ainult osaliselt.

Kui olau, millest sõltus confusio, kaab oleb vast, siis koostis, mis kustub, jäävab unelsti.⁴⁶ Sel juhul võib tekkida küsimus, kas leppetehtvi koostis

44. BES § 3565.

45. BES § 3566.

46. BES § 3567.

tus nimetatud selle toimel ka ülesti-
 kehtivaks või ei. Selleks kehtimuse tu-
 leb asuda juataval sisetaval. Lep-
 peti-ku, nagu ülal mainitud, jagab
 peakoostuse saatust. Ja kehtib rii-
 kava, kui kehtib peakoostuse ring kus-
 tal koos teinaga. Sel pärast, kui ko-
 kostuse täitmine on tagatud leppete-
 viga, siis ei saa teda eral kehtimuse
 legeda, kui koostus on täidetud, või
 on ta mõnesuguste asolude toimel mu-
 tud täitmatuks. Kui koostus ülesti-
 jäustub, siis tuleb teda täita. Täitmist
 aga tagab leppete-ku. Nii ei võiks kui-
 dagi järelada, et sel juhul kustub lep-
 peti-kuvi koostus, kui peakoostus de-
 mainitud juhul ülesti jäustub. See on
 niel dar vaid siis, kui see oleks ote
 seaduse mainitud. Seaduse aga sarnas-
 sel juhul leppete-kuvi kehtetus ei loe.

Kui confusio toimel kustub kohus-
 tus mõne üksiku kohustus-aadressaadi-
 suktes, siis muidugi ei kustu leppe-
 tahv ei tervelt ega ka osaliselt, vaid
 püsib edasi kunis kohustus on lõp-
 likult täidetud. See oleks mõeldav
 vast sarnasel juhul, kui tegemist on
 mitme iseseisva kohustuse ja mitme
 iseseisva leppetahviga, mis on sõlmi-
 tud üle aegselt ning "olise aktiga".⁴⁷
 Sel juhul aga pole siis eram te-
 gemist üle kohustusega.

Kohustuse täitmine või mitte täit-
 mine oleab täiesti puult erast.
Leppe osalist tahtel võidakse igal
 47. Näit. sõlmis keegi mitme isikuga leppe, millega
 annab majapidamise mitme isikule, kus üks kohustus te-
 gema seinad, teine katus, kolmas majaseemne jne. Kui lep-
 pe objekt hinnad ja leppet. hv on iga täisvõtja juures eral-
 di näidetud, on tegemist mitme iseseisva kohustusega.

ajal tunnustada lepet kehtetuks. Kuid see on võimalik ka kreditori ülepool-
sel tahtel. Iga õigustusaadressaat võib
looluda üldreeglina kohustusest. Kõnel
üksikute otsesaduses mainitud juhtu-
del on vaja ka kohustusaadusaadi kaas-
olekut.⁴⁸ Kui kohustusaadusaadid vabalt
leppel tunnustavad kohustuse kehtetust,
süs kustab muudugi ka teatavi kohus-
tus ipso facto, ilma et oleks selleks
vaja tahtel avaldada.

Ei ole võimalik tunnustada leppel
peakohustust kehtetuks, kuid jätta teatavi
kohustus püsima. Kui selline kokkulepe
on poolte vahel toimunud, süs tuleb
sellele vaadata, kui kehtetu kohustu-
sele, millele pole lagi õigust.

Kohustusvõle lõpetatakse peale eel loendatud
juhtude ka novatioaga.⁴⁹ Novatio põhineb
48. B. O. § 3570.

kustub elmine kohustus ring tema
 asemel tekitab uus. Lüheda väivad
 nii kohustuse oalised kui ka kohus-
 tuse sisen.⁵⁰ Kuna novatio toimel elmine
 kohustus kustub, siis juba see tõttu lan-
 gets ära ka hoiulepe, kui sellele
 eksistents kohustus, mis novatiiti.

Novatio järele mainis seadus otse
 expressis verbis, et sel puhul kustub
 murede tagamisiüside hulgas ka lep-
 pehoivi kohustus.⁵¹

Kui uuendamise korral soovitakse
 leppehoiu jätku kehtima, siis peab se-
 da otse expressis verbis väljendama.
 Sellest uuendusleppest peavad võtma
 osa nii see, keda hoiulepe kohustab, kui
 ka see, kelle vastu see on tehtud. Kui,

49. BPS § 3577.

50. BPS § 3578.

51. BPS § 3579.

näitaks, tahvileppe järgi kohustus kolmas isik, mitte see, kes on praktohus-
 tuses kohustus-aadressaadis, siis peab
 novatio korral ka kolmas isik aval-
 dama oma taht, et tahvileppe jääks ke-
 hita ka uue kohustuse suhtes. Muu-
 du lõpet tahvileppe järgi kohustus.

Novatio on aga eite ära seada Co-
 ventione eka cessioqar. ka sün toimub me-
 ditori isikus muudatus. Coventione kor-
 ral ei kustn elmine kohustus, vaid
 õigused kanduvad üle Teisele medi-
 torile. See võib toimuda dootus de-
 bitori nõusolekute ning saavõtna.

Coventione korral ei kustn ega muutu
 kohustuse sisu. See jääb täpselt sama-
 sugurens nagu ta oli ennegi Coventionist.
 Liinnet üle meditori õigustesse as-
 tub Teine. Et kohustuse sisu cessio jure
 ei muutu, siis Coventionalt ei kustn ka

Leppekohvi kohustus, kui selline erines
 loovatatud nõudes. Kull õigustsaades-
 saadile on samasugused õigused ka
 leppekohvi suhtes nagu need kuuluvad
 endiselegi kreditorile. Kuid kohus-
 tus-aadressaade on uue usaldaja suhtes
 ka samasugused vaidlusõigused, mis
 kuuluvad talle elumisegei kreditorisuh-
 tes. Kui ei lõpe cessio jureis kunigi
 kohvi kohustus, vaid see jääb endiselt
 kehtima, kuigi usaldajaks tekis muudatus.

Kohustused lõpevad peale ulloenda-
 tud juhtude tingimuse, tähtajajärgi saabu-
 des. Kui nende asjadele toimel muu-
 tuse peakohtus kehtetus, mille järgi
 ei saa hageda, siis loomulikult kustub
 ka selliste kohustuste järgi leppekohvi suhe.
 Samuti lõpeb leppekohvi kohustus, kui
 peakohtus lõpeb kohtuotsusega.⁵² Sest ei

aga Appetahv kui aktse soorne kohustus kehtida, kui peakohustus on muudetud kehtetuks.⁵³

Iga kohustuse järgi tuleb õigusi koostada õigeaegselt. Kui kohustuse täitmist pole nõutud seaduses ettenähtud tähtaajal, siis loetakse õigus aegunud.⁵⁴ Tegemine tõttu ei muuta võla kohustuse seotaks kehtetuks, vaid sünnitab naturaalkohustuse. Kui aegunud kohustuse järgi sünni tasutakse, ei saa tasutut enam tagasi nõuda.

Juhul, kui kohustus kustub aegumisega, kustub ka Appetahvi kohustus. Ka selle järgi pole võimalin enam tagada.

Tegemine korral võib tekkida tähtaegades katkestumisi ja peatumisi. Sünni võib tekkida küsimus, kas need olvad

53. Vid. ka Futjajmov, graždanskoe pravo, Tashk., 1927, lk 323.

54. BSS § 3618.

on siduvad ka Appetitohvi kohustusele.

Selles küsimuses tuleb aru anda pool-
davalik seisukohtade. Nagu eelpool mai-
nitud, on Appetitohvi aktsiisiorne kohus-
tus, mis jagab samasugust saadet nagu
peakohustus iseги. Selii peakohustuse
tähtaja kulgemine kas katkeb või pea-
tub, siis laieneb see ka tohvikohustusele,
mitte aga ümberpöörduet.

Pääl nende juhtude, kus Appetitohvi
lõpetel keii lisakohustus peakohustuse
kustamisell, võib Appetitohvi kohustus
kustuda ka apetiiaaljuhtudel.

Eelkõige on Appetitohvi tavaline
kohustus, kus on tehtivad need samad
rekvisiidid, mis omased kõikidele
kohustustele. Ka Appetitohvi objekt peab
olema lovatud, võimaline ja füütiline.
Pääl aelle on süin tehtivad teisedki
nõuded, mis vajalikud iga lappeline

kohustusel juurd. Kui sellised asjoluud
peaksid ilmema, siis ei kustu Leppi-
tohvi kohustus, vaid ta on kehtetu ju-
ra-algusest peale.

Leppetohter võib mõnel juhul kustuda,
kuid seetõttu ei tasvõta kustuda pea-
kohustus. Pea kohustus pole kunagi sõl-
tus Leppetohterist, vaid ümberpööratud.

Leppetohter võib kustuda eelkõige
leppega. Sagu ta tekis leppega, nii võib
ka lõppeda sellega. Täiendav leppe kustub
tohter kohustus ka siis, kui kreditor üle-
mõeldult loobub tohter kohustusest. Kui
sellisest loobumisest sai teada kohus-
lane ning oli sellega nõus, siis on loo-
bumine tagasi võtmatu.

Kui duugi lõpetab Leppetohter mõnel juhul,
kui õigusliku aadressaati loobub pea kohus-
tusest. Kui pea kohustus on kustunud,
ei saa loomulikult jääda päidina ko lepe

pehokku kui arteesoone kohustus.

Pagu peakohustuski võib lõppeda confusio toimel, nii võib lõppeda selle toimel ka trahvilape. On mõeldav isegi selline juhus, kus pealepäe öäilitala kehtejän, kuid trahvilape kustub. Pimeet võib sellist slupord ilmneda siis, kui trahvilape järgi kohustus tekmas isik. Kui confusio toimub kreeditori ja kolmanda vahel, siis võib trahvilape kohustus kustuda kolmanda suhtes, kuna peavõlg jääb püsima.

Pagu pealepet nii võib noverenda ka leppetahi. Novatio toimub süna äldistel alustel. Muenduse korral kustub endine leppetatu ning see asendub uuega. Leppetahvi muendamine ei munda kunagi kehtetas ega lõpetä peakohustust. See jääb püsima endiselt.

§7. Leppetraktvi kohustusel järgnevaid
õigusi ja kohuseid.

Kuiva leppetraktvi efekt on sõltuv
pea kohustusel, mis tuleb tema reaktiivset
lahendada seoses viimasega.

Leppetraktvil võib olla kahe sugune
effekt. Ta võib olla nii kumulatiivne
kui ka -alternatiivne.⁵⁵ Kumulatiivsel
leppetraktvil on traktvi ise loom. Tema
kaotamisel ei kusta pea kohustus.⁵⁶ Näi-
pea, kui saabuvad need olused, mille
olulise saadakse nõnda leppetraktvi täi-
rõnust, on võimalik seda teostada,
ilma et selle toimel muutuks pea-
kohustus. Sarnasel juhul on alati võimalik
nõnda, mis pea kohustuse täitmisel kui
ka tahtjate, mis pealepõest järgneb.

55. St. Sjätjärms, op. cit., lk. 322, 323.

56. Grimm, op. cit., lk. 407.

Sesthusi teistangune on olukord altskand-
 tiivse Appetakuvi juures. Siin on Appe-
 takuvi siht, et ära määrata kohjuid,
 mis võivad tekkida sellast, et prakohu-
 tust kas üldse ei täideta või täidetak-
 se mitte täielikalt. Sarnasel juhul
 ei saada enam ei kohjuid lageda,
 kui Appetaku katet need, ega nõuda
 leppe täitmist.⁵⁷ Rektivas esõiguse on
 rakendamist leidnud väimele leppetaku-
 kujund.⁵⁸

Lummulatiivne leppetaku on rektiva
 õiguse järgi maksev vaid siis, kui on
 ote *expressis verbis* Appe määratud, et
 leppetaku on ^{nähtl} *vaid* te. hiline ring
 tema tasumine ei anna signat Appe
 täitmist loolude ega vabast ka koh-
 junde tasumisest. In *datio novat* tük

57. Grimm, op. cit., lk. 254.

58. Tjutjanov, op. cit., lk. 242. BCSg 337a.

presumeerida - alternatiivset leppeteuvi
kohustest. Kommunikatiivne leppeteuvi-
ma expressio verbis mainimata esineb
siigi- ja omahaldusnõugete puhul.

See on leppeteuvi kommunikatiivne
loomusjõu ka siis, kuigi seda pole
ole väljendatud. Mõnedel juhtudel
tuleb eeldada - alternatiivset leppe-
teuvi, arvatud välja seaduses ole
mainitud juhtudel.

Sama laadset kehtivale signaale
kohendab leppeteuvi küsimuse ka JSE⁵⁷.

§§ 33 ja 33^{1/2} määrab, et kui on tekkinud
signaali nõuda leppeteuvi, siis tuleb
usaldajast, kas taotleda leppeteuvi
tasumist või rahustuse täitmist. Olla
nõudnud leppeteuvi manumist, ei
paa taotleda enam leppe täitmist
ja ümber pöördult.

57. JSE § 114, 116.

Sellel tasandil võidakse erineda sellast momentist rääkides, kui suure võimaluse võuda peakoostuse täitmist. Kui peakoostuse täitmine on seondatud tähtaaja või tingimusega, siis muudugi ei saa võuda ei appetiitvi ega ka koostuse täitmist mitte enam, kui saab tingimus või tähtaeg. Oluline pole süngimuse see moment, kas koostuse-adressaat oli lapse mit-tetäitmisel süüdi või ei. Linnal sel juhul pole võimalik võuda ei appetiitvi ega ka koostuse täitmist, kui lepit pole üldse võimalik tähta sarnaste asiosade tõttu, mis ei sõltu protist. Sel juhul muutub koostuse täitmine võimatuks, mis kuskil koostusele.

Pärast kehtiva sigruse järgi võuda alternatiivselt kas koostuse täitmist

õvi leppetokvi. Nõõlmaid hageda riisa.
 Sa nuti ei saa nõnda korraga koh-
 junde häästarnist ja leppetokvi.

Tõvi, on võimalik nõnda kall leppe-
 tokvi ja kohjunde häästarnist, kuid
 vümnast võidakse nõnda vaid rii-
 sõna, kui leppetokvi ei katnud koh-
 junde. Kui leppetokvi katub kohjad,
 siis muidugi midagi nõnda riisa.

Pagan ääal mainitud, saadakse
 kõike seda nõnda ääkses vaid siis,
 kui saabus moment, kuna oldi kohus-
 tatud täitma peakoostust. Isegi see
 ei anna õigust nõudmises, kui
 enne tähtpäeva saabusist deebitor
 avalikult väljendab, et ta koostust
 ei täida.

Helena tiivse leppetokvi koostuse pa-
 hul pole deebitoril valiku õigust, nagu
 G. B. Kuvonij, op. cit., lk. 1350.

see on omane munde altnaküsete
kohustuste järgi. Sün ei saa kunagi
kohustus-adressaat valida, kas me kosta
leppet. ku või täite kohustet. ⁶¹ Sella
arvumääramine olnes -ai me üksi uuel-
dajast.

Kuammule tõnne leppet. kuvi kohustet
võib kehtiva õiguse järgi esineda vaid
süs, v kui selline oli eriti noom lepi-
tud ja v kui leppet. ku oli määratud
mitte -ai me täitmata jäitnise, vaid
ku ebaõigel ajal täitnise vast. ⁶² Sün
võidakse nõnda päda leppet. kuvi nii
leppet täitmist kui ka katjutan.

Juhul, kui leppet. ku on este nähtud
juhurs, kui kohustet kas üldse ei täi-
detu või täidetakse ebaõigel ajal, süs
on sel puht. kuja liiselt h. kuvi loomus. Tä on
H. BES 3373.

62. BES 53374, JS ES 1446.

ettevõtted vaid alles, et suudida debitorit täitma kohustust õigeaegselt. See pärast pole tal ühist kahjuvälist, mis väivad tekkida leppest. Neid võidakse nõuda selles ulatuses, kui palju on neid tegelikult olnud, võrreldes leppetehtavist. Kui kohustus jäetakse kas soostuks täitmata või täidetakse ebaõigel ajal, ei saada sel juhul midagi nõuda, kui selle toimel pole tegelikult kahjusid tekkinud. Siinset kohustuse täitmist saadakse taotleda.

Leppetehtav kohustus püsib niikaua, kui peakohustus pole tasutud täielikult. Osaline peakohustuse tasumine ei vabasta leppetehtavist ei osaliselt ega täielikult.⁶³ Niikaua, kui püsib peakohustus, püsib ka appe-

63. BPS § 3375.

Trakt. Kui tegemist on mitme ko-
hustuse-aadressaadiga, siis vastata ad-
mad solidaarselt Appetatrivi est. Part-
siaalne vastatus võib esineda vaid
süs, kui see traktivi appes on otse
mainitud.

Traktivi appesse nagu igasse muusse-
gi appesse võidakse sisendada ka
tingimusi. Samasel korral võib Ap-
petatrivi rehtivust vaid süs, kui see
tingimus on saabuud. Pea kohus-
tuse miitetaiimine ükriide pole kül-
aldane, et leppe traktivi võis erida k-
tiivust.

Rehtiva õiguse järgi on leppetatrivi
pääman sihts tagada võimalikne
kahjused. Liivest erandjuhtudel on see
traktivi loomuga. Kui leppetatrivi katab
kõik kahjused, mis peakohustusest tek-
kivad, siis muidugi pole enam õigust

midagi jnunde nõnda. Ka ei saa
debitor nõnda appetiitivist midagi
tagasi, kui see oli suurem kui tegeli-
keed kahjud.

Appetiitiv tagas kõiki võimalikke
kahjuid. Tema maksimum ei vabasta
tehvikohtlast intresside maksimumist
ega kahju faasumisest, kui võrd väike-
ne ületab appetiitivi, kui pole eriti
kõrku läbitud teisi. "Appetiitiv tagas
igasugust kahju, olgu see sa-
bumate tule, otsene või kaandne kahju.
Kui usaldaja tahab rahuldada ap-
petiitivi summaga, siis ei tasu
ta hagemisel tõendada tegelikke
kahjuid, vaid hageb appetiitivi. Siin
on appetiitiv nägu tõendatud kahjude
määrinormis. Nimelt selgub, kui
ta hakekse hageda rohkem kui on tagasi
O. BES § 3376, JSFS 1448.

tulevad tõendada tige likud kahjud, et
 veenduda, kui võrra nad ületavad ta-
 gatis summa.

Hasevõhre leial, et lappetrohvi väi-
 dakse asendada kahjustatuga vaid
 siis, kui seda kohelda trohvi kor-
 rapäratu kohustuse täitmisel cest. ⁶⁵Ja
 leial, et trohv kui ka kahjud on täi-
 esti asendatavad. Kui kohelda lappe-
 trohvi kui ekvivalanti kahjude kat-
 tes, siis ei väiks trohviumma kunagi
 olla suurem kui tige likud kahjud.
 Sest muide tekiks olekord, kus kah-
 jused häästatakse suuremas summas,
 kui need tige likult oli. Sarnane
 olekord oleks võõras õivälõigusele.

Muidegi tagab lappetrohv ikka
 vaid selliseid kahjuid, mis on tige-
 das seoses peakohustusega ning millest
 65. Bukovskij, op. cit., lk. 1353.

näha, et need on tingitud leppe
mitte täitmisest. Kõhjuks est, mis pole
tingitud leppe korraldust täitmisest,
leppetahvi ei vastata.

Reagu ülal mainitud, tuleb koh-
juks all mõelda nii saabumata tulu
(lucrum cessans) ja kahju (damnum).
Kahju võib olla nii otse kui ka
kaudne. Otse kahju puhul tuleb ta-
suda hädavajad eseme tigele väär-
tus, kaudse kahju korral aga id quod
entis est.

Leppetahvi kohustus võib koos pea-
kohustusega sisendada nii kreditori
kui ka debitori pärijaila sildalus-
tel. Kui debitoril on pärijaid mitu,
süs ei vastata nad solidaarselt lep-
petahvi est.⁶⁶

Pärijad ei vastata partsiaalselt mitte

üksnes leppetahvi est, vaid ka peakohustuse est on nende vastatus osaline. Iga pärija vastatab nii peakohustuse kui ka leppetahvi est proportsionaalselt oma pörandiosale. Kui üks pärijatest täidab oma osa kohustusest, siis on tema osas ka leppetahvi kohustus kustunud.

Pärijate vastutuse määramisel võib raskesti tekitada jutt, kus peakohustuse objekt on jagamata (näiteks kohustus üle anda maja). Sel juhul pole muidugi võimaline peakohustust täita osaliselt. Sarnasel korral vastutavad pärijad peakohustuse täitmise est ikka solidaarselt. Kuid kuidas on leppetahviga? BES § 3377 ei tee erandest, vaid määrab, et pärijad vastutavad osades - proportsionaalselt. Ja seda, kui spetsiaalne norm ei saa laendavalt tõl-

gendada.

See tuleb aruanda seisukohale, et pärijate vastutus appetiitkvi est on igal juhul võimaline, mitte soeidaarne. Oluline aga pole see, milline on pärijate vastutus^{tuks} praktohusine järgi. Tegelikult on sageli raske ning isegi võimatu ära määrata, kas mõni pärijast on oma kohustuse täitnud või ei. Seega on võimatu ka ära määrata, kas ta on kohustatud tasuma appetiitkvi või mitte. See võib pärijate vastutuse ära määramisel appetiitkvi est tekkida tõsiseid raskusi, kui praktohusine on jagamatu. Seaduses ei leida säätteid selle kohta, kas jagamatu kohustuse puhul võib ühe pärijatest vabaneeda vastutusest, kui ta on täitnud see kohustusest. Seaduses selle küsimuse kohta lähemaid säätteid ei anna, vaid määrab, et vastutus

Appetithvi est on pärijatel osaline.⁶⁷
 Seega võib selgelt aru saada nii, et kui
 tekib õigus nõuda Appetithvi, siis
 võib seda hageda kõikidelt pärija-
 telt. Nimelt ei saa nõuda ühelt teise-
 tra hvi summat, vaid proportsionaalselt,
 sest seadms määrab vaid ära, et päri-
 jate vastutus pole solidaarne. Et jäge-
 mata kohustuse puhul üks pärija
 oleks vaba Appetithvi kohustusest,
 kui ta on kohustuse täitnud osaliselt,
 seda seadms expressis verbis ei maini.
 Ka ei maini seadms, et pärijate vas-
 tutus peakohtuse est oleks osaline.
 Seega tuleb see küsimus lahendada
 väljaspool Appetithvi spetsiaalnorme.

Hehtiva erakorralise sissejärele vaatata-
 vad pärijad küll üldreeglina proportsiaal-
 selt, kuid sel juhul, kui kohustus objekt

on sootuks jagamatu, võib nende
 vastutus olla ka solidaarne. Kui ei räägata
 mõni pärija, kes osaliselt kohustust
 täitnud, kui kohustusobjekt on soo-
 taks jagamatu. Ka leppeteuvi puhul
 võib osutada, et peakohustuse objekt
 on jagamatu. Seetõttu ei saa keegi
 kohustusadressaatidest vabaneeda
 enne, kui kohustus on täidetud ja
 mikaasa, kuni kohustus pole lõpli-
 kalt väändatud, ei kusta leppeteuvi.⁶⁸
 Nii tuleb asuda seisukohale, et ja-
 gamatu kohustuse puhul ei räägata vas-
 tutsent ühes kaaspärija, kuita on
 osaliselt peakohustust täitnud.
 ka temalt väidatakse nõnda leppe-
 teuvi, kuid mitte temalt, vaid pro-
 portionaalselt osas. Vastutuse ulatus
 tuleb püritada pärandiosa järgi.
 68. 1885 § 3375.

Pärijä, kes osaliselt on kohustuse
täitnud, võib vabaneeda nii pea kohus-
tusest, kui ka leppetehtmist-aimetusel
juhul, kui kohustusobjekt on jagatud.
